

رأی دادگاه حقوق بشر اروپا به نفع قربانی بازداشت

سیا

دادگاه حقوق بشر اروپا طی رأیی اعلام نمود که دولت مقدونیه مسئول شکنجه و رفتار اهانت‌آمیز علیه فردی می‌باشد که این دادگاه وی را قربانی بی‌گناه بازداشت سیا در ال ۲۰۰۳ تشخیص داده است. خالد المصری، شهروند لبنانی- آلمانی به مدت ۲۳ روز پس از دستگیری در هتلی واقع در پایتخت مقدونیه تحت بازجویی و شکنجه قرار گرفته و سپس تحویل نیروهای سیا گردیده است که آنها نیز به مدت ۴ ماه وی را در یک بازداشتگاه مخفی در افغانستان تحت بازداشت نگه داشته‌اند. پس از یک جلسه رسیدگی در ماه مه، هیئت حاکمه این دادگاه متشکل از ۱۷ قاضی متفقاً چنین رأی دادند که در مورد المصری، دولت مقدونیه مسئول موارد متعدد نقض قوانین کنوانسیون حقوق بشر اروپا از جمله ممنوعیت شکنجه و رفتار غیرانسانی و اهانت‌آمیز (ماده ۳) و حق آزادی و امنیت (ماده ۵) و سایر قوانین می‌باشد. این دادگاه به دولت مقدونیه دستور داد تا مبلغ ۶۰ هزار یورو به عنوان خسارت به المصری پرداخت نماید. المصری طی سالهای اخیر در حوادث خشونت‌آمیز متعددی در آلمان دست داشته است و در سال ۲۰۰۷ به حبس تعلیقی و به جرم آزار یک شهردار در سال ۲۰۱۰ به دو سال حبس محکوم گردیده که برای آن هنوز هم در زندان به سر می‌برد. گرچه در پرونده المصری، تمرکز بر دولت مقدونیه می‌باشد لکن موضوع بازداشت توسط سیا به یک موضوع حساس در اروپا تبدیل گردیده است. در ماه سپتامبر، دادگاه فرجام ایتالیا حکم محکومیت ۲۳ فرمانده سابق سیا را در رابطه با اتهام ربودن و بازداشت اسامه مصطفی حسن نصر، مظنون به ترور در سال ۲۰۰۳ را تأیید نمود. در ماه مارس، در جریان یک محاکمه در پارلمان اروپا، سازمان عفو بین الملل به منظور ایجاد نهاد گزارشی پارلمان اروپا که جزئیات یک تحقیق پنج ساله در مورد دولت‌های حامی بازداشت‌های سیا را منتشر سازد، از دولت‌های عضو اتحادیه اروپا خواست تا در مورد دخالت خویش در برنامه بازداشت‌ها تجدیدنظر نمایند.

رأی مجلس هندوراس مبنی بر برکناری قضات دادگاه عالی

مجلس ملی هندوراس به برکناری چهار تن از قضات دادگاه عالی این کشور به اتهام سوء استفاده از مقام خویش، رأی داد. تصمیم برای برکناری این قضات پس از آن که آنها هفته گذشته رأیی مبنی بر عدم مطابقت لایحه اصلاحات مورد حمایت مجلس و رئیس جمهور با قانون اساسی را صادر نمودند، گرفته شد. رئیس جمهور پیش از این اعلام کرده بود که وی جهت تأیید این قانون به جای ارجاع جهت تصمیم‌گیری توسط دادگاه عالی، اقدام به برگزاری رفراندوم خواهد نمود. هنوز مشخص نیست که آیا برکناری قضات توسط مجلس، مطابق قانون اساسی می‌باشد یا خیر.

اخیراً تنش میان سه شاخه دولتی در هندوراس افزایش یافته است و رئیس جمهور از اینکه وی نیز همانند همتای پیشین خویش که در جریان یک کودتای نظامی در سال ۲۰۰۹ از مقام خود برکنار گردید، ناچار به کناره‌گیری گردد، اظهار نگرانی نموده است. کمیسیون حقیقت و آشتی هندوراس، ماه ژوئن گذشته اعلام نمود که کودتا مخالف قانون اساسی بوده است لکن اظهار داشت که مانوئل زلایا، رئیس جمهور سابق، به سبب بی‌توجهی به دستورات دادگاه عالی مقصر بوده است. زلایا در ماه مه ۲۰۱۱ موافقت‌نامه‌ای را امضا نمود که به موجب آن، وی پس از گذراندن نزدیک به دو سال در تبعید، اجازه بازگشت به کشور را خواهد داشت. پیش از آن یک دادگاه در هندوراس دو اتهام باقی مانده مبنی بر توطئه زلایا را رد نموده و راه را برای بازگشت وی به کشور هموار نموده بود. در ماه جولای ۲۰۱۰، یک دادگاه در هندوراس پس از اعطای عفو توسط جانشین زلایا به وی، اتهامات مربوط به سوء استفاده از قدرت او را رد کرد.

تأکید کارشناس سازمان ملل بر انتشار گزارش در مورد برنامه بازداشت ها و بازجویی های دوره بوش

بن امرسون، گزارشگر ویژه سازمان ملل متحد در حفظ و ترویج حقوق بشر و آزادی های اساسی و مقابله با تروریسم، اظهار داشت که دولت ایالات متحده بایستی گزارش کمیته منتخب اطلاعات مجلس سنا در مورد جزئیات تحقیقات مربوط به برنامه بازداشت ها و بازجویی های مخفیانه سازمان سیا در زمان ریاست جمهوری بوش را منتشر نماید. بر اساس این گزارش مدارکی دال بر ایجاد بازداشتگاه های مخفی تحت عنوان "سایت های سیاه" توسط سیا در شماری از کشورهای از جمله لیبی، مراکش، لهستان، رومانی و تایلند وجود دارد. به علاوه، در این گزارش ادعا گردیده است که مقامات حداقل ۴۹ کشور دیگر نیز به سیا این اجازه را داده اند تا از حریم هوایی و فرودگاه های آنها جهت موارد اضطراری استفاده نماید. گزارشگر ویژه کشورهای نام برده را که متهم به دادن مجوز به سیا جهت ایجاد سایت های سیاه را وادار نمود تا به طور مستقل و به شکل قضایی یا شبه قضایی در رابطه با ادعاهای معتبر در این مورد که آیا این سایت های سیاه در آن کشورها ایجاد گردید هاست یا خیر، پاسخگو باشند. در ماه ژانویه ۲۰۰۹ دولت اوباما با وضع قانونی هرگونه استفاده از بازداشت های مخفیانه، شکنجه و سایر روش های آزار زندانیان را ممنوع کرد. موضوع بازداشت های غیرمعمول سیا خصوصاً در اروپا تبدیل به یک موضوع حساس گردیده است. در ماه فوریه یک دادگاه استیناف در میلان نیکولا پولاری، رئیس سابق سازمان جاسوسی ایتالیا را به دلیل دست داشتن در ربودن یک مظنون به ترور به عنوان بخشی از برنامه بازداشت های غیرمعمول سیا، به ده سال حبس محکوم کرد. در همان ماه، جامعه آزاد عدالت طی گزارشی اظهار داشت که حداقل ۵۴ کشور در بازداشت و بازجویی ۱۳۶ نفر توسط سیا شرکت داشته اند.

نگرانی کارشناسان حقوق زنان سازمان ملل در مورد پیش نویس قانون اساسی مصر

گروه فعال سازمان ملل در مبارزه با تبعیض علیه زنان، نگرانی عمیق خویش را در مورد پیش نویس قانون اساسی مصر اظهار نمود. کامالا چاندراکرانا، کارشناس مستقل، عنوان داشت که تقریباً هیچ زنی در هیئتی که ماه گذشته پیش نویس قانون اساسی را تهیه نموده، شرکت نداشته است. وی اظهار نمود که دیدگاه های زنان در پیش نویس نهایی به شدت کم اهمیت شمرده شده است. این کارگروه ابراز نگرانی نمود که برابری بین زن و مرد در میان مفاد اساسی پیش نویس نمی باشد و بررسی مجدد آن را خواستار گردید: ما از دولت مصر می خواهیم تا امکان شرکت کامل و برابر زنان در تمامی فعالیت های مربوط به انتقال سیاسی به منظور تضمین آزادی بیان آنها جهت اظهار نظراتشان، حمایت از آنها علیه خشونت در فعالیت های سیاسی و دولتی شان و اعمال نظراتشان در محیط اجتماعی و شکل گیری جامعه را فراهم نماید. هم چنین، دولت بایستی نظارت نماید تا قانون اساسی قویاً متعهد به بالا بردن سطح برابری و حقوق بشر زنان در راستای تحقق تعهدات دولت مصر تحت قوانین بین المللی باشد. اخیراً کمیساریای عالی حقوق بشر سازمان ملل متحد نگرانی شدید خویش را از افزایش مرگ و میر در جریان هرج و مرج سیاسی مداوم در مصر ابراز نموده و اظهار داشت که پیش نویس قانون اساسی مصر، مشکلات جدی برای حقوق بشر ایجاد خواهد نمود. این کمیساریا هم چنین اظهار داشت که نگران حذف منابع معاهدات بین المللی حقوق بشری می باشد که دولت مصر پیش از این تصویب نموده است. علیرغم تقدیر از اعمال محدودیت بر رئیس جمهور محمد مرسی در پیش نویس قانون اساسی و حمایت از آزادی بیان و آزادی مذهب، این کمیساریا متذکر گردید که این حمایت ها به اندازه کافی قوی نبوده است.

ایجاد یک دادگاه مخصوص توسط دولت سنگال جهت محاکمه دیکتاتور سابق چاد

هابر پس از عزل شدن در سال ۱۹۹۰ به سنگال فرار کرده و اتهام کشتار و شکنجه ده ها هزار تن از مخالفین خویش را پس از بر سر کار آمدن طی یک کودتای خونین در سال ۱۹۸۲ را انکار می نماید. پس از اینکه دیوان بین المللی دادگستری در ماه جولای طی حکمی اعلام نمود که دولت سنگال یا باید هابر را محاکمه نموده و یا وی را جهت محاکمه به دولت بلژیک تسلیم نماید، اتحادیه آفریقا شروع به مذاکره با سنگال جهت طرح ریزی محاکمه هابر نمود. در حکم قانونی و الزام آور دادگاه هم چنین قید گردیده است دولت سنگال در تلاش برای تعقیب قانونی هابر که از سال ۲۰۰۵ در آن کشور در بازداشت خانگی به سر می برد، ناموفق عمل نموده است. در ماه مارس، وکلای دولت بلژیک از دیوان بین المللی دادگستری درخواست نمودند تا دولت سنگال را جهت محاکمه هابر در بلژیک تحت فشار قرار دهد. در ماه جولای ۲۰۱۱، پس از اینکه کمیساریای عالی حقوق بشر سازمان ملل متحد اخطار داد که امکان شکنجه هابر در چاد وجود دارد، دولت سنگال تصمیم خویش مبنی بر اخراج وی به چاد را نقض نمود.

اتحادیه آفریقا و دولت سنگال اخیراً توافق نامه ای مبنی بر ایجاد یک دادگاه مخصوص در داکار جهت محاکمه هیسن هابر دیکتاتور ۶۹ ساله سابق چاد به اتهام کشتار و شکنجه هزاران مخالف سیاسی در زمان حکومت خویش از سال ۱۹۸۲ تا ۱۹۹۰ امضاء نمودند. در این توافق نامه درخواست ایجاد دادگاه های آفریقایی ویژه در درون ساختار دادگاهی موجود سنگال در داکار مطرح گردیده است که دارای بخشهایی جهت انجام تحقیقات، محاکمات و تجدیدنظر باشد. سطوح رسیدگی و تجدیدنظر هر یک دارای دو قاضی اهل سنگال و یک رئیس از یکی دیگر از کشورهای آفریقایی خواهد بود. با وجود این که هابر تنها شخصی است که انتظار می رود در این دادگاه جدید مورد محاکمه قرار گیرد، وظیفه رسمی این دادگاه، تعقیب قانونی کسانی است که مسئول جنایات بین المللی ارتكابی در چاد از جمله نسل کشی، جنایات ضدبشری و جنایات جنگی بین سال های ۱۹۸۲ و ۱۹۹۰ می باشند. بنا به گزارش کمیسیون حقیقت یاب سال ۲۰۰۹ در چاد، هابر طی سال های در دست داشتن قدرت، بیش از ۴۰ هزار قتل سیاسی و شکنجه های گسترده ای را سازماندهی نموده است. انتظار می رود که دادگاه جدید تا پایان سال جاری کار خود را آغاز کند.